

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy

pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, tel. 22 443 10 01, faks 22 443 10 02
sekretariatprezydenta@um.warszawa.pl, um.warszawa.pl

Warszawa, 17 maja 2023 r.

znak sprawy: KW-WGF.1712.14.2023.TSO

Pan
Andrzej Nejman
Dyrektor
Teatru Kwadrat im. Edwarda Dziewońskiego

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie § 22 ust. 12 Regulaminu organizacyjnego Urzędu m.st. Warszawy, stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 312/2007 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 4 kwietnia 2007 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Urzędu m.st. Warszawy (ze zm.), w związku kontrolą przeprowadzoną przez Biuro Kontroli Urzędu m.st. Warszawy w Teatrze Kwadrat im. Edwarda Dziewońskiego, w okresie 8 marca 2023 r. do 5 kwietnia 2023 r., w zakresie „Wybrane zagadnienia dot. prawidłowości prowadzenia gospodarki finansowej instytucji kultury. Współpracy z podmiotami zewnętrznymi – celowość oraz prawidłowość świadczenia usług na rzecz Teatru przez podmioty zewnętrzne na mocy zawartych umów i porozumień” za okres od 1 stycznia 2021 r. do 28 lutego 2023 r., stosownie do § 39 ust. 1 i 2, § 47 ust. 7 zarządzenia nr 1837/2019 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 12 grudnia 2019 r. w sprawie zasad i trybu postępowania kontrolnego (zwanego dalej: Zarządzeniem), przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

Teatr Kwadrat im. Edwarda Dziewońskiego (dalej: Teatr) jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną, wpisaną pod numerem RIK/2/2000/SPW do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez m.st. Warszawa, Organizatora Teatru. Podstawy organizacji i funkcjonowania Teatru określa statut stanowiący załącznik do uchwały Rady m.st. Warszawy¹ oraz Regulamin organizacyjny wprowadzony zarządzeniem nr 16/2021 Dyrektora Teatru Kwadrat z 27 grudnia 2021 r. w sprawie wprowadzenia nowego Regulaminu i Schematu Organizacyjnego².

¹ Uchwała Rady m.st. Warszawy nr LXXIII/2037/2018 z 30 sierpnia 2018 r. w sprawie zmiany statutu Teatru Kwadrat im. Edwarda Dziewońskiego.

² Poprzedzony: Regulaminem Organizacyjnym Teatru Kwadrat wprowadzonym zarządzeniem nr 15/2019 Dyrektora Domu Teatru z 2 września 2019 r.

W przyjętej do stosowania w Teatrze dokumentacji³ określającej zasady (politykę) rachunkowości brak opisu zasad klasyfikacji zdarzeń na kontach, działania programu finansowo-księgowego wykorzystywanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych, czym nie dochowano postanowień art. 10 ust. 1 pkt 3, art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴. Nie dokonano zmian w zakresie określenia wartości składnika majątku (środka trwałego) podlegającego amortyzacji⁵. Teatr jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną⁶, zatem w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości podlega obowiązkowi stosowania przepisów o rachunkowości określonych w ustawie, a więc mają obowiązek stworzenia w języku polskim dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości, na podstawie której prowadzona jest rachunkowość w jednostce. Postanowienia art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷ zobowiązują kierownika jednostki do ustalenia zasad kontroli zarządczej, której częścią jest prowadzenie rachunkowości jednostki zgodnie z art. 4 ust. 1 oraz ust. 3 pkt 1 ustawy o rachunkowości. Niedokonanie aktualizacji dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości wskazuje na niedopełnienie obowiązku określonego w art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz w § 8 pkt 6, w związku z § 5, zarządzenia nr 1613/2011 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 11 października 2011 r.⁸

Nie stwierdzono uchybień w zakresie przyznawania i wypłacania składników wynagrodzeń pracownikom kadry kierowniczej średniego szczebla⁹.

Na podstawie dokumentacji z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w 2021 roku na zakup projektorów cyfrowych, stwierdzono, że przeprowadzono postępowanie zgodnie z przepisami ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁰.

³ Zarządzenie Dyrektora nr 30/2014 z 29 grudnia 2014 r. w sprawie Zasad prowadzenia rachunkowości w Teatrze Kwadrat

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.

⁵ Zgodnie z art.16d, w związku z art. 16f ust. 3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2587 ze zm.) obowiązkowej amortyzacji podlegają środki trwałe o wartości przekraczającej 10 000,00 zł.

⁶ art. 30 ustawy o finansach publicznych.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 ze zm.

⁸ Zarządzenie nr 1613/2011 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 11 października 2011 r. w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w mieście stołecznym Warszawie (ze zm.).

⁹ Zastępca głównego księgowego, Kierownik działu marketing, Zastępca kierownika działu marketingu, Kierownik działu kadr i płac, Kierownik pracowni akustycznej, Kierownik działu administracji, Kierownik ds. technicznych, Brygadier sceny.

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm.

Zasady korzystania z samochodów służbowych¹¹ określono w zarządzeniu Dyrektora Teatru nr 22/2019 z 2 grudnia 2019 r.¹² Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Regulaminu użytkowania i gospodarowania samochodami służbowymi Teatr użytkuje 7 samochodów służbowych. W załączniku nr 1 do Regulaminu wskazano imiennie pracowników Teatru uprawnionych do korzystania z poszczególnych samochodów, miejsce postoju auta. Pracownik Teatru uprawniony do dysponowania samochodem obowiązany był do prowadzenia „Ewidencji przebiegu pojazdu”, zgodnie z załącznikiem nr 2 do Regulaminu.

Na próbie „Ewidencji przebiegu pojazdu” prowadzonej dla 3 samochodów służbowych¹³ stwierdzono, że poszczególne strony książek nie były podsumowane (do przeniesienia), w kolumnie w której należało wskazać liczbę faktycznie przejechanych kilometrów, wskazano stan licznika. W sprawie stwierdzonych uchybień Dyrektor wyjaśnił: „Według regulaminu użytkowania pojazdów służbowych każdy kierowca który się z nim zapoznał, zobowiązany był wypełniać książkę ewidencji przebiegu (..) Niestety kierowcy źle zrozumieli tytuł rubryki a błąd ten był później powielany przez kolejnych nowych kierowców. Pracownicy z dłuższym stażem przyzwyczajeni byli do wpisywania stanu licznika a nie liczby przejechanych kilometrów (..)”. Stwierdzone uchybienie oraz złożone wyjaśnienia wskazują na brak bieżącego nadzoru nad pracą podległych pracowników w zakresie prowadzenia dokumentacji określonej wewnętrznymi normami, a zatem niewypełnienie obowiązku nałożonego na kierownika jednostki sektora publicznego § 8 pkt 1 i 2, w zw. z § 7 pkt 1, § 4 pkt 1 zarządzenia nr 1613/2011 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 11 października 2011 r.

W załączniku nr 1 do Regulaminu nie wymieniono samochodu Audi Q3W, nie wskazano imiennej listy pracowników Teatru uprawnionych do korzystania z samochodu ani miejsce postoju auta. Nie okazano „Ewidencji przebiegu pojazdu” dla samochodu służbowego Audi Q3W 40 TFSI QUATTRO ADVANCED S TRONIC [nr rej. WI108KM]. W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor Teatru potwierdził, że nie prowadzono ewidencji dla ww. samochodu służbowego, gdyż w ocenie Dyrektora Teatru dla auta użytkowanego na podstawie umowy użyczenia lub najmu krótkoterminowego nie ma konieczności prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdów.

Z ustaleń kontroli oraz obszernych wyjaśnień złożonych w sprawie korzystania z samochodu służbowego Audi Q3W wynika, że głównym jego użytkownikiem jest Dyrektor Teatru. W opinii Dyrektora samochód jest wykorzystywany wyłącznie do celów służbowych, a przejazdy do / z domu (miejsce parkowania) są związane z wykonywaniem przez Niego zadań służbowych. Dyrektor nie podpisał umowy o korzystanie z samochodu do celów prywatnych. W ocenie Dyrektora: „(..) Nie została sporządzona taka umowa, ponieważ nie korzystam z samochodu Audi Q3W do celów

¹¹ Należy przez to rozumieć samochody, które są własnością Teatru, przedmiotem najmu na podstawie umowy sponsorskiej, partnerskiej lub współpracy oraz Leasingowej.

¹² zarządzenia Dyrektora Teatru nr 22/2019 z 2 grudnia 2019 r. w sprawie aktualizacji Regulaminu użytkowania i gospodarowania samochodami służbowymi Teatru Kwadrat im. Edwarda Dziewońskiego.

¹³ Mercedes Sprinter nr rej. WW8915P, Mercedes Viano nr rej. WI0505S, Audi Q2 nr rej. WI366KP.

prywatnych. Samochód służbowy Audi Q3W, z którego korzystam, poza zadaniami wynikającymi z pełnionego stanowiska, również w celu dojazdu do pracy, nie jest przeze mnie używany do celów prywatnych (..) Podstawowym celem przyznania pracownikom samochodów służbowych jest umożliwienie im należytej i efektywnej realizacji ich zadań i obowiązków służbowych, z uwzględnieniem zakresu powierzanych im obowiązków, sprawowanych przez tych pracowników funkcji oraz związanych z pełnionymi funkcjami wymagań, odnośnie dyspozycyjności i mobilności tych pracowników. Przydzielenie samochodu służbowego i wyznaczenie miejsca parkowania lub garażowania w miejscu zamieszkania lub pobytu, wynikające z charakteru pracy na danym stanowisku, nie stanowi przychodu pracownika ze stosunku pracy, o ile samochód ten jest wykorzystywany w celach służbowych (..)”.

Nie zasługują na uwzględnienie złożone wyjaśnienia, gdyż charakter pracy Dyrektora instytucji kultury nie wiąże się z dyspozycyjnością, w szczególności polegającą na przemieszczaniu się w celu umożliwienia właściwej realizacji obowiązków służbowych. W Umowie zawartej 2 lipca 2018 r. pomiędzy m.st. Warszawa a p. Andrzejem Nejmanem w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności instytucji kultury oraz programu działania instytucji kultury brak wzmianki o szczególnych obowiązkach Dyrektora Teatru w zakresie wykonywania pracy wymagającej mobilności. Miasto Stołeczne Warszawa nie zawarło z Dyrektorem Teatru umowy o przekazanie mu do użytkowania samochodu służbowego, zatem należy ocenić, że Dyktor Teatru samowolnie podjął decyzję o wyłącznym używaniu samochodu służbowego Audi Q3W, na zasadach przez siebie ustalonych. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych¹⁴ opodatkowaniu podatkiem dochodowym podlegają wszelkiego rodzaju dochody, z wyjątkiem dochodów wymienionych w art. 21, 52, 52a i 52c oraz dochodów, od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku. Stosownie do art. 11 ust. 1 ww. ustawy, przychodami¹⁵, są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń. Wskazać należy, że w zakresie udostępnienia samochodu służbowego w celach prywatnych, mają zastosowanie przepisy ww. ustawy, zgodnie z którymi wartość pieniężną nieodpłatnych świadczeń ustala się według zasad określonych w art. 11 ust. 2-2b ustawy. W przypadku użyczenia samochodu służbowego do celów prywatnych, pracodawca jest obowiązany do obliczenia i odprowadzenia należnych zaliczek na podatek z tytułu osiągniętych przez pracownika korzyści.

Dyrektor stwierdził: „Samochód ten nie jest własnością Teatru. Jest wynajęty odpłatnie od firmy (..) sp. z o. o. (..) Istotnym jest fakt, że samochód Audi Q3 jest samochodem sponsorowanym na podstawie zawartych w umowie świadczeń wzajemnych przez (..)

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2647 ze zm.

¹⁵ z zastrzeżeniem art. 14-15, art. 17 ust. 1 pkt 6, 9 i 10 w zakresie realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych, art. 19 i art. 20 ust. 3.

Jak wynika z umowy leasingu operacyjnego Nr 3485414-1420-18809 zawartej 22 września 2020 r. przez Dyrektora w imieniu Teatru, umowa została zawarta na okres 48 miesięcy, rata miesięczna wynosiła 1 654,36 zł; po aktualizacji harmonogramu spłat, w marcu 2023 roku rata wynosiła 2 331,93 zł. Prawo własności w tym przypadku ma wpływ na ewidencjonowanie majątku i rozliczenia podatkowe, natomiast koszty umowy opłacane są z pieniędzy publicznych, koszty umowy obciążają bieżące koszty działalności Teatru. Ustalono, że umowa leasingu nie była kontrasygnowana przez Głównego Księgowego Teatru, co potwierdził Dyrektor w złożonych wyjaśnieniach: „Ten błąd pojawia się niestety na wielu umowach, które zawierał Teatr. Jest to moje niedopatrzenie”. Wskazać należy, że stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3, w zw. z ust. 3 ustawy o finansach publicznych, podpis na dokumencie złożony przez głównego księgowego jednostki oznacza m.in., że dana operacja jest zgodna z planem finansowym jednostki. Podpisanie wieloletniej umowy leasingowej, generującej koszty na cel, który finalnie nie przysporzy wartości dodanej dla Teatru¹⁶, powinno być poprzedzone analizą ryzyk i korzyści, i zaopiniowane / zaakceptowane przez Główną księgową.

Ponadto w okresie objętym kontrolą Teatr regulował zobowiązanie z tytułu Umowy leasingu operacyjnego Nr 3485414-1220-25215 zawartej 5 listopada 2020 r. na okres 60 miesięcy¹⁷ na samochód osobowy Audi Q2 Audi Q2 1.4 TFSI COD SPORT S TRONIC [nr rej. WI366KP] o wartości końcowej 83 739,84 zł (netto).

Łącznie od stycznia 2020 do 30 stycznia 2023 r. z tytułu umów leasingowych za samochody Audi Q3 i Q2 Teatr poniósł koszty w kwocie 95 776,74 zł.

Oceniając powyższe, wskazać należy w Teatrze naruszono zasady gospodarki finansowej określone w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych oraz nie przestrzegano mechanizmów kontroli dotyczących operacji finansowych i gospodarczych, zawartych w komunikatach Ministra Finansów nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁸ oraz nr 6 z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem¹⁹, oraz nie wypełniano obowiązku określonego w § 8 pkt 5 Zarządzenie nr 1613/2011 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia

¹⁶ Po spłaceniu 48 rat leasingowych Teatr będzie mógł wykupić auto o ustalonej w umowie wartości końcowej 123 170,69 zł (netto), lub wydać przedmiot leasingodawcy.

¹⁷ Miesięczna rata 1 838,03 zł (brutto); zgodnie z aktualizacją harmonogramu spłat rata w marcu 2023 roku wynosiła 2 080,63 zł.

¹⁸ Dz. Urz. MF z 2009 r., Nr 15, poz. 84.

¹⁹ Dz. Urz. MF z 2012 r., poz. 56.

11 października 2011 r. Teatr jest jednostką sektora finansów publicznych, dla której granice swobody decyzji kierownika jednostki wyznaczają w zakresie dysponowania środkami publicznymi przepisy określonych ustaw, a w tym przypadku ustawy o finansach publicznych. Obowiązek przestrzegania przez Teatr postanowień art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w zakresie racjonalności wydatkowania środków publicznych jest bezsporny. Ogólna wykładnia celowościowa art. 44 ust. 3 ww. ustawy wskazuje, że wydatków ze środków publicznych należy dokonywać przestrzegając podstawowych zasad, tj. zasady celowości, planowania, skuteczności, oszczędności oraz efektywności, co ma zapewnić racjonalizację kosztów, oznaczającą wydajność i skuteczność wydatkowania środków publicznych w związku z realizacją zamierzonego zadania. Racjonalizacja kosztów oznacza dążenie do uzyskania największych oszczędności w nakładach, przy porównywalnym efekcie.²⁰

Teatr współpracuje z Fundacją „TKwadrat”²¹ (dalej: Fundacja), której - w okresie objętym kontrolą - Prezesem Zarządu była _____, zatrudniona w Teatrze na stanowisku Kierownika Działu Marketingu, Wiceprezesem _____ zatrudniona w Teatrze na stanowisku Kierownika Działu Kadr i płac.

Teatr zawarł z Fundacją łącznie 15 umów na realizację przedsięwzięć artystycznych, użyczenia Teatrowi lokalu i wyposażenia, wynajmu Fundacji pomieszczeń Teatru.

Na podstawie zapisów ewidencji księgowej oraz złożonych w toku kontroli oświadczeń przez Główną księgową Teatru ustalono, że z tytułu realizacji 6 umów/porozumień Teatr nie uzyskał przychodów, w tym za udostępnienie sali w piwnicy lokalu bistro na realizację przez Fundację „działań statutowych organizację imprez i spotkań, warsztatów i zajęć w ramach prowadzenia ośrodka kultury”.

Na podstawie porozumień z Fundacją Teatr powierzył jej odpłatne przygotowanie spektakli oraz udostępnianie nagrań spektakli za pośrednictwem serwisu internetowego (VOD) prowadzonego przez Fundację. Fundacja prowadziła także prowizyjną sprzedaż biletów. W latach 2020 i 2021 oraz do stycznia 2023 r. Teatr uzyskał z ww. tytułów przychody w łącznej kwocie 392 948,14 zł oraz poniósł koszty w kwocie 270 123,84 zł.

Wskazać należy, że zgodnie z Regulaminem organizacyjnym, w Teatrze funkcjonuje podległy bezpośrednio Dyrektorowi Teatru, Dział Marketingu, do zadań którego należy m.in. organizowanie widowni poprzez sprzedaż, przedsprzedaż indywidualną i grupową oraz kolportaż biletów i abonamentów; przygotowywanie koncepcji i nadzorowanie produkcji materiałów wideo i fotograficznych dotyczących działalności Teatru. Uwzględniając zadania przypisane komórce organizacyjnej Teatru oraz przedmiot umów zawartych z Fundacją, ocenić należy, że podmiotowi

²⁰ Komentarz do art. 44 ustawy o finansach publicznych, Ludmiła Lipiec-Warzecha (ABC 2011), Wolters Kluwer, Lex-Omega.

²¹ Wg danych z Krajowego Rejestru Sądowego [KRS] (stan na 5.01.2023 r.) Fundacja TKwadrat została zarejestrowana 27.10.2014 r,

zewnątrznemu zlecano zadania zbieżne z zadaniami przypisanymi pracownikom Teatru. W okresie objętym kontrolą, na stanowisku Kierownika Działu Marketingu zatrudniona była i

Na mocy Porozumienia z września 2018 roku Fundacja przekazała Teatrowi do użytkowania 112 foteli teatralnych. Na podstawie aneksów do umowy, w 2019 roku wprowadzono zapis o odpłatności za korzystanie z tych foteli. W 2021 roku Teatr poniósł koszty z tego tytułu w kwocie 9 215,71 zł. W grudniu 2021 roku zawarto umowę kupna przez Teatr od Fundacji foteli teatralnych za kwotę 68 191,20 zł. Dyrektor wyjaśnił: „Umowa na zakup używanych foteli nie została poprzedzona przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (...) Fotele były używane, a pierwotna ich wartość (nowych) wynosiła 110.880,00 zł netto. (...) Kwota ta była bardzo korzystna dla Teatru pod względem finansowym, a fotele w bardzo dobrym stanie (oferta korzystna pod względem organizacyjnym), dlatego Dyrekcja zdecydowała się na ich zakup bez konieczności dokonywania dodatkowego rozeznania rynku. Podkreślenia również wymaga fakt, że zamówienie dotyczyło zakupu używanych i konkretnych, a nie nowych foteli teatralnych”.

W grudniu 2017 roku Teatr zawarł z Fundacją umowę użyczenia lokalu²² o pow. 44,57 m², z przeznaczeniem na cele biurowe. Zgodnie z umową Teatr pokrywał koszty czynszu, opłaty za zużycie energii elektrycznej i wody, wywóz i odprowadzanie nieczystości, utrzymanie powierzchni wspólnych w budynku i ochronę. W dniu 18 kwietnia 2019 r. przekształcono umowę użyczenia na umowę najmu, ustalając czynsz na kwotę 2 000,00 zł netto miesięcznie, płatny za okresy półroczne. Zapisy dotyczące pokrywania opłat eksploatacyjnych pozostały w mocy. Łączne koszty wynajmu lokalu w latach 2020 i 2021 wyniosły 73 862,39 zł. W toku przeprowadzonych oględzin ustalono, że lokal wykorzystano na pomieszczenia dla działu księgowości oraz działu kadry i płace. W sprawie wynajmu lokalu nr 61 oraz zamiany warunków umowy Dyrektor Teatru wyjaśnił: „(...) Po blisko półtorarocznym bezpłatnym użyczeniu tej przestrzeni Teatrowi przez Fundację TKwadrat, zarząd Fundacji, powołując się na trudne warunki finansowe, zwrócił się do nas z prośbą o zmianę użytkowania na wynajem po cenach preferencyjnych. (...) „Z powodów finansowych Fundacja TKwadrat nie była w stanie użyczać pomieszczeń biurowych nieodpłatnie, ponad okres, w którym to czyniła. Gdyby Teatr nie zdecydował się na przyjęcie nowych warunków najmu (...) biura musiałyby zostać przeniesione w inne miejsce. Którego nie było”.

Z Fundacją 2 grudnia 2015 r. została zawarta umowa najmu pomieszczenia o łącznej powierzchni 110 m² z przeznaczeniem na działalność restauracyjną (bistro). Aneks z 31 stycznia 2019 r. ustalił wynagrodzenie miesięczne (stawkę czynszu), określone na stałą kwotę 5 852,00 (netto)²³ / 7 197,96 zł (brutto) do wartości sprzedaży 120 000,00 zł oraz zmienny wskaźnik procentowy (od 15% do 30%) wyliczany od wartości sprzedaży (progi 150, 200 i 500 tys zł). W sprawie sposobów wyliczenia kwoty należnego czynszu wg kryteriów wymienionych w umowie, tj. procentu wartości

²² Zlokalizowany w budynku przy ul. Marszałkowskiej 138, lok. nr 61.

²³ Stawka za 1 m² wynosi 53,20 zł.

sprzedaży Dyrektor wyjaśnił: „Teatr zgodnie z umową określa wartość sprzedaży dokonanej przez Fundację na podstawie przedstawionych do wglądu miesięcznych raportów fiskalnych”. Wskazać należy, że w umowie nie zawarto zapisu zobowiązującego Fundację do przedkładania dowodów finansowo-księgowych.

Na podstawie wystawionych faktur za najem stwierdzono, że w okresie od stycznia 2020 roku do lutego 2023 r. każdą miesięczną fakturę za najem wystawiono na kwotę 5 852,00 (netto) / 7 197,96 zł (brutto).

Łącznie za ww. okres Teatr uzyskał przychód w kwocie 208 742,49 zł (brutto), w tym z tyt. refakturowanie kosztów eksploatacyjnych 91 197,41 zł.

W sprawie wyboru Fundacji na najemcę lokalu Dyrektor Teatru wyjaśnił: „(..) Kiedy przed Teatrem Kwadrat pojawiła się szansa, by przejąć w użytkowanie sąsiadujący z nim lokal (..) doprowadziliśmy do zawarcia umowy z ZGN Śródmieście na taki wynajem. Początkowo rozpoczęliśmy współpracę z firmą [...], która wcześniej obsługiwała nasz bufet teatralny, i która, według naszej wiedzy, miała doświadczenie w obsłudze bufetów kilku innych warszawskich teatrów. (..) Niestety, po kilku miesiącach prób wypracowania zbalansowanej współpracy, (..) okazało się, że nasz kontrahent nie jest skłonny do realizowania jej zapisów (..) W wyniku konieczności rozwiązania umowy z tym nieuczciwym kontrahentem, Teatr Kwadrat pozostał z pustym lokalem, który zgodnie z umową najmu z ZGN, musiał być przeznaczony do celów gastronomicznych (..).”

Ustalono, że pomieszczenia wynajmowane Fundacji stanowią część powierzchni, jaką Teatr wynajmuje na podstawie umowy najmu²⁴ zawartej z Zakładem Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawa. Zgodnie z warunkami umowy stawka za 1 m² ustalona została przez ZGN w kwocie 93,54 zł (netto), zatem o 40,34 zł wyższej kwocie niż kwota czynszu za 1 m² ustalona dla Fundacji (53,20 zł).

W latach 2020-2021 Teatr poniósł koszty zakupu od Fundacji usług cateringu w łącznej kwocie 260 025,48 zł.

Wskazać należy, że stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej²⁵, Teatr jako osoba prawna gospodarująca samodzielnie przydzielonym i nabytym mieniem oraz prowadząca samodzielną gospodarkę finansową w ramach posiadanych środków, winna kierować się zasadą efektywności, celowości i rzetelności ich wykorzystywania, mając na uwadze własną sytuację finansową. Zgodnie z § 6 pkt 5 statutu Teatru, zakres działalności Teatru obejmuje m.in. współpracę z fundacjami, co nie oznacza, że Teatr ma finansować działalność tych fundacji, natomiast zgodnie wpisem w KRS co celów Fundacji należy „Wspieranie wszechstronnego rozwoju społeczeństwa polskiego poprzez działania w zakresie sztuki,

²⁴ Umowa nr 459/OZ/20 z 4 grudnia 2020 r.

²⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 194 ze zm.

kultury nauk społecznych i humanistycznych, propagowanie i promocja kultury i sztuki polskiej za granicą, a także działania rzecz Teatru Kwadrat im. Edwarda Dziewońskiego z siedzibą w Warszawie”²¹. Oceniając współpracę pomiędzy Fundacją a Teatrem, na podstawie powyższych ustaleń, wskazać należy na nieprzestrzeganie celu kontroli zarządczej w zakresie używania zasobów w sposób oszczędny i przynoszący pożytek Teatrowi. Do zadań kadry kierowniczej Teatru należy szczególna dbałość o samorządową instytucję kultury, przez co należy rozumieć przyjęcie rozwiązań prawnych i finansowych, które będą chronić interesy Teatru. Jak wynika z KRS, Prezesem Zarządu Fundacji była _____ zatrudniona w Teatrze na stanowisku Kierownika Działu Marketingu, Wiceprezesem _____ Zatrudniona w Teatrze na stanowisku Kierownika Działu Kadr i płac, co mogło rodzić konflikt interesów.

W okresie objętym kontrolą obowiązywało 8 umów zawartych z podmiotem pn.

_____²⁶, w tym 5 umów licencyjnych oraz 3 umowy o dzieło na adaptację tekstu scenicznego. Przedmiotem 3 umów było tłumaczenie i adaptacja utworu scenicznego przez reprezentowanego przez _____ pana Andrzeja Nejmana. Wynagrodzenie (tantiemy) ustalono w wysokości 5 % od wpływów netto z kasy Teatru. Przedmiotem 5 umów była adaptacja (opracowanie tekstu) utworów scenicznych przez reprezentowanego przez _____ pana Andrzeja Nejmana. Wynagrodzenie w 4 umowach ustalono w wysokości 3%, w przypadku 1 umowy na 5% od wpływów netto z kasy Teatru.

_____ wystawiła Teatrowi z ww. tytułów 7 faktur na łączną kwotę 322 438,14 zł (brutto). Kwoty wynagrodzenia, wynikające z zawartych umów, były określane na podstawie zestawień przychodów ze spektakli, sporządzonych przez _____ Dyrektora ds. Ekonomicznych, która w imieniu Teatru podpisywała umowy z

Wskazać należy, że zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Teatru, w Teatrze funkcjonuje stanowisko „Koordynator Pracy Artystycznej” do zadań którego należało m.in. prowadzenie spraw związanych z licencjami i prawami autorskimi. Uwzględniając zadania przypisane komórce organizacyjnej Teatru oraz przedmiot umów zawartych z Fundacją, ocenić należy, że podmiot zewnętrzny realizował zadania zbieżne z zadaniami przypisanymi pracownikom Teatru.

Teatr wykorzystuje 13 nieruchomości, w tym 8 nieruchomości w siedzibie przy ul. Marszałkowskiej 138. Poza lokalem wynajmowanym od Fundacji, o czym była mowa powyżej, Teatr posiada na własność lokal nr 58 oraz wynajmuje na podstawie umów zawartych z osobami fizycznymi, 2 lokale

(nr 67 i nr 69). W toku przeprowadzonych oględzin ustalono, że lokal nr 58 i 69 przeznaczony jest na cele biurowe ²⁷.

Lokal o nr 67, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Teatru, wykorzystywany jest jako mieszkanie dla aktorów i reżyserów „(..) do współpracy z Teatrem zapraszamy reżyserów i aktorów spoza Warszawy, potrzebujemy jednego tzw. mieszkania gościnnego. Użytkowanie takiego mieszkania jest zwyczajowe w branży teatralnej w całej Polsce (..) W międzyczasie, kiedy mieszkanie akurat pozostawało nieużywane, przystawałem na prośby aktorów etatowych, mieszkających poza Warszawą, żeby mogli z niego korzystać. Żeby jednak nie nadużywali tej możliwości ustaliłem zarządzeniem²⁸, że ponosić oni będą symboliczne koszty sprzątnięcia, za każdym razem, kiedy z niego korzystają (..)”.

W okresie do 1 stycznia 2021 r. do 17 marca 2023 r. z tytułu udostępnienia lokalu uzyskano przychód w łącznej kwocie 760,00 zł. Z tytułu najmu lokalu w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. Teatr poniósł koszty najmu w łącznej kwocie 46 630,96 zł.

Negatywnie oceniam działalność Teatru w obszarze objętym kontrolą. Stwierdzam, że w Teatrze naruszono podstawowe zasady dysponowania środkami publicznymi określone w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi wydatki publiczne muszą być dokonywane w sposób celowy, oszczędny, z uwzględnieniem racjonalizacji kosztów oraz efektów z danych nakładów. Podkreślić należy, że zgodnie z § 3 ust. 1 Umowy z 2 lipca 2018 r. zawartej pomiędzy m.st. Warszawa a p. Andrzejem Nejmanem w sprawie warunków organizacyjno-finansowych działalności instytucji kultury oraz programu działania instytucji kultury, Dyrektor Teatru zobowiązał się do racjonalnej i celowej gospodarki finansowej Teatru.

Sytuacja w której : **będącą jednocześnie pracownikiem, którego pracę nadzoruje bezpośrednio Dyrektor, osobą reprezentującą Fundację TKwadrat oraz kontrahentem, który zgodnie z warunkami zawartych umów reprezentował Pana Dyrektora jako autora adaptacji / tłumacza tekstu, daleko wykracza poza standardy etyki.**

Przedstawiając powyższe ustalenia i oceny zalecam:

1. Zaktualizować - poprzez przyjęcie rozwiązań optymalnych, uwzględniających specyfikę Teatru - politykę (zasady) rachunkowości stosownie do postanowień art. 10 ust. 1, w zw. z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
2. Dokonać analizy zasadności kontynuacji zawartych umów leasingowych oraz umowy najmu mieszkania nr 67 przy ul. Marszałkowskiej 138, mając na względzie art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy

²⁷ W tym: gabinet dyrektora, sekretariat, Dział archiwum oraz Dział marketingu.

²⁸ zarządzenie Dyrektora Teatru nr 2/2022 z 20.01.2022 r. Zgodnie z zarządzeniem możliwość korzystania z lokalu mają pracownicy etatowi oraz doangażowani oraz działający w oparciu o umowy cywilnoprawne zamieszkujący poza Warszawą. Korzystanie z lokalu jest odpłatne według stawki 40,00 zł za dobę na podstawie faktur wystawianych przez Teatr.

o finansach publicznych oraz art. 27 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.

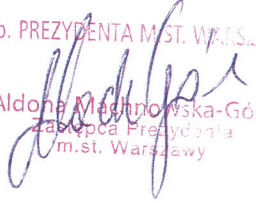
3. Wydatków ze środków publicznych (ponoszenia kosztów) dokonywać zgodnie z zasadami określonymi w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, które określają, że wydatki publiczne muszą być dokonywane w sposób celowy, oszczędny, z uwzględnieniem efektów z danych nakładów i doborem optymalnych metod i środków służących do osiągnięcia założonych celów, z uwzględnieniem postanowień w art. 27 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.
4. Prowadzić rzetelnie, dla wszystkich samochodów służbowych Teatru, dokumentację „Ewidencji przebiegu pojazdu”, zgodnie z załącznikiem nr 2 do Regulaminu”.
5. Dokonać wyliczenia zaległych, należnych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, i odprowadzić je do właściwego urzędu skarbowego, w związku z korzystaniem przez Dyrektora Teatru bezumownie z samochodu służbowego do celów prywatnych.
6. Stosownie do art. 54 ust. 1 pkt 3, w zw. z ust. 3 ustawy o finansach publicznych, kontrasygnować przez Głównego Księgowego każdą umowę skutkującą powstaniem zobowiązania finansowego Teatru.
7. Bezwzględnie zaniechać zachowań naruszających zasady etyki, a także brak transparentności i konkurencyjności wyboru podmiotów / osób świadczących usługi na rzecz Teatru. Zawierając umowy z podmiotami zewnętrznymi dochować wszelkiej staranności w celu nie dopuszczenia do sytuacji, mogącej nieść ryzyko dla funkcjonowania Teatru bądź rodzić konflikt interesów.
8. Bezwzględnie zaniechać podejmowania współpracy z podmiotami zewnętrznymi w zakresie dostaw usług, najmu, współpracy bądź koprodukcji, skutkujące brakiem racjonalności wydatkowania środków publicznych.
9. Dokonać analizy zasadności kontynuacji dotychczasowo zawartych umów z podmiotami zewnętrznymi bądź ograniczyć do niezbędnego minimum zawieranie umów z podmiotami zewnętrznymi, w tym na zadania, które winny być realizowane przez pracowników Teatru.
10. Zoptymalizować wysokość stawki najmu pomieszczeń udostępnianych Fundacji TKwadrat, mając na uwadze zasadę efektywnego wykorzystania posiadanych zasobów, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej.
11. Czynsz najmu w umowach określać w sposób umożliwiający obiektywne i rzetelne określenie należności Teatru.
12. Zapewnić funkcjonowanie mechanizmu kontroli operacji finansowych i gospodarczych poprzez dokonanie podziału kluczowych obowiązków pomiędzy różne osoby, w ramach prowadzonej kontroli dotyczącej operacji gospodarczych i finansowych. Działania te powinny zapewnić kontrolę następczą każdego zdarzenia, stosownie do komunikatów Ministra Finansów nr 23 z dnia 16

grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych oraz nr 6 z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem.

13. Realizować obowiązki kierownika jednostki w szczególności w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem w Teatrze procedur kontroli zarządczej związanych ze zgodnością działalności z przepisami prawa oraz przyjętymi procedurami wewnętrznymi, stosownie do wymogów określonych w art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości oraz art. 53 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych oraz § 7 zarządzenia nr 1613/2011 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 11 października 2011 r. zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki, której częścią jest kontrola finansowa operacji gospodarczych i finansowych oraz kontrola dokumentów związanych z tymi operacjami. Do kierownika jednostki sektora finansów publicznych należy prowadzenie czynności nadzoru w zakresie przestrzegania procedur kontroli zarządczej związanych ze zgodnością działalności z przepisami prawa oraz przyjętymi procedurami wewnętrznymi oraz standardami, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, używania zasobów w sposób oszczędny i przynoszący pożytek oraz ich zabezpieczenie i ochronę, bieżące identyfikowanie i monitorowanie ryzyk związanych z realizacją zadań.

Na podstawie § 22 ust. 12 Regulaminu organizacyjnego oraz § 41 ust. 1 Zarządzenia oczekuję od Pana w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia niniejszego Wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych i wykorzystaniu uwag zawartych w wystąpieniu pokontrolnym lub przyczynach braku realizacji wniosków pokontrolnych lub niewykorzystaniu uwag bądź o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub uchybień.

Na podstawie § 41 ust. 1 Zarządzenia zobowiązuję Pana do przekazania kopii ww. informacji mnie oraz Panu Arturowi Jóźwikowi Dyrektorowi Biura Kultury.

z up. PREZYDENTA M.ST. WARSZAWY

Aldona Machnowska-Góra
Zastępca Prezydenta
m.st. Warszawy

Do wiadomości:

Pan Artur Jóźwik – Dyrektor Biura Kultury Urzędu m.st. Warszawy.